

CATALUNYA

ORGAN REGIONAL DE LA CONFEDERACIO NACIONAL DEL TREBALL

ANY I

Barcelona, dilluns, 24 de maig del 1937

NUMERO 79

PENSEM EN LA GUERRA.
TREBALLEM PER LA
GUERRA
FINS A L'ANIHIILAMENT
DEL FEIXISME

L'estructuració econòmica revolucionària ha d'ésser defensada contra totes les maniobres

TAN bon punt la Revolució triomfà al carrer, la classe treballadora s'apressà a organitzar la producció d'acord amb les normes del moment. Aleshores era necessari obrir, i obrir ràpidament, puix que un col·lapse en la producció hauria pogut representar l'afondrament de la Revolució i la pèrdua de la guerra.

Els qui no estaven identificats amb l'ideari que portava el poble a realitzar les apropiacions que havien de servir de base a l'estructuració de la nova economia, acceptaven de bon grat en aquells moments que "alguns" col·laboraven a assumir la responsabilitat de mantenir l'activitat productiva del país. Al seu entendre era un mal menor.

Així poguérem constatar que la tàctica de les apropiacions, de les collectivitzacions, de la producció revolucionària, no trobava altres obstacles que els d'ordre tècnic i econòmic. La part del poble que hom acostuma a designar amb el nom d'indiferent necessitava en aquells moments grans que la normalitat externa quedés restablerta ràpidament i sense sotragudes. Per això es pogué canviar molt durant el primer període de preparació. Els "indiferents" necessitaven que els tallers es mantinguessin en activitat, que els tramies funcionessin, que els serveis d'higiene es practessin amb normalitat i, per a obtenir-ho, per a retrobar la calma exterior, estaven disposats a tot.

A més a més, les primeres apropiacions es van fer a les grans empreses, els propietaris de les quals estaven complicats de fet o de dret en l'aspecte militar, per la qual cosa els altres, els "indiferents", els polítics burguesos i els capitalistes de poca economia, no es trobaven en situació de defensar-los, sinó tot el contrari.

De manera que, per part del poble, la realització de les apropiacions i les collectivitzacions era la passió d'un ideari pel qual es lluitava des de moltíssims anys abans i, per part dels altres, aquella realització era un mal menor que es presentava com a camí únic per a trobar una normalitat externa que els permetés de cercar el procediment de "situar-se".

Com en tots els casos, el fet precedí la legalització. El poble actuà decididament, sense esperar ni l'ajut ni la conformitat dels òrgans de govern. Tenia el suport de les organitzacions sindicals, base suficient per l'actuació que s'havia emprat, i sabia que aquest suport no podia manca-li, perquè les organitzacions eren al capdavant el po-

ble i els Comitès responsables els seus delegats.

Però han passat molts mesos i els "indiferents" han vist que aquelles apropiacions i collectivitzacions adquirien consistència. De mal menor passaven a necessitat. L'economia recolonitzava precisament en aquesta taxa reivindicadora.

D'altra banda, els escrúpols legalistes que els podien haver servit per a adoptar una campanya derrolista sistemàtica, havien estat salvats oportunament pels campanyes que figuraven en el Consell de la Generalitat. És a dir, les apropiacions i collectivitzacions eren un fet i un fet legal. Expressaven la voluntat del poble i la conformitat del Consell que ens representava a "tots". No es podien anular fàcilment.

En arribar l'hora d'adonar-se de tot això, els "indiferents" i els polítics que els servíen i representen han convingut tàcitament o explícitament que el poble havia anat massa enllà. Per ells la Revolució és una cosa esporàdica que deixa en l'economia i en l'organització del país uns senyals no gaire profunds que el temps té cura d'anar esborrant. Per això han entès que la Revolució ja havia omplert el seu rol i que l'hora del "any" era arribada.

La política a seguir ha estat aquesta: carregar al compte de les collectivitzacions totes les dificultats econòmiques amb què topa i ha de topor necessàriament la col·lectivitat en període de guerra.

Es aquesta política un perill greu per a la Revolució i convé que la classe treballadora estigui preparada.

Sentim a dir moltes coses. Presenciem maniobres molt fines. Assistim a una combinació d'atacs contra les collectivitzacions, que gairebé ens fan perdre l'isma.

El poble ha d'estar atentat a desfer per la base les maniobres anticollectivistes. I per a estar-hi, el millor és recordar el que s'ha esdevingut fins ara.

Es per això que avui, sense el menor propòsit d'exhaurir el tema, ans al contrari, amb la intenció d'incisar solament la defensa de les collectivitzacions que ha portat a terme amb èxit inorgulible la classe treballadora, fem esment del que s'ha esdevingut del 19 de juliol ençà i diem: les transformacions que la Revolució ha realitzat en el camp de la producció i distribució, l'estructuració econòmica que s'ha donat la classe treballadora ha de defensar-se contra totes les maniobres, per fines que siguin.

L'EXERCIT DEL POBLE A L'OFENSIVA

Avui han estat millorades les posicions de la província de Guadalajara i s'ha realitzat una operació envoltant al sud del Teix

Madrid, 24. — Al sector de la província de Guadalajara, les nostres forces s'han dedicat a consolidar les posicions últimament conquistades. La lluita — si és que es pot dir així — es desenvolupa albir amb una rapidesa extraordinària, car s'ha pogut constatar que la majoria dels pobles preses a l'invasor estaven abandonats ja fa dies, i solament en alguns reduïdes, sotmesos a la zona nord de dos o tres pobles i als seus afores, especialment a ambdós costats de les vies de comunicació, els rebels tractaren d'assajar una resistència tan ràpida i desesperada com inútil.

L'Exèrcit Popular, per bé que suspengué l'avançada a Canales del Condado, poble que es troba a la dreta de Badajoz, al sector de Ciudad Real, ha col·locat les avantguardes a una altura tal que estan paral·leles a les d'Alfonso, poble que ha constituït un dels més solides punts del nostre Exèrcit en aquest sector.

L'objecte de l'operació d'ahir era anivellar una mica les altes del cos de l'Exèrcit. A la dreta de la carretera d'Avià, les forces lliures estaven més avançades que a l'esquerra, i hi havia, per tant, el perill, per bé que lluny, que els rebels ataquessin al nostre Exèrcit pel sector de l'esquerra. Amb aquesta operació s'ha evitat l'esmentat perill, perquè encara que l'ala dreta del nostre Exèrcit segueix més avançada, el contacte és més estret i fa més difícil de trencar el nostre front.

Aquest matí, per bé que amb molta intensitat, l'operació ha continuat. Les nostres forces han realitzat atrevitses incursions al camp contrari, i han anomenat moltes il·lurs posicions i col·locat avantguardes a bastant de distància del llac on havien quedat albir. L'artilleria bombardejà intensament les posicions enemigues, per tal de netejar el terreny.

Alguns altres sectors propers a Madrid hi va haver tranquil·litat, fora d'alguns canons i els acostumats trets de guerra.

Al sector sud del Teix les forces republicanes portarem a terme alguns moviments envoltants encaminats a alliberar importants reduïts i faccions dels voltants de Toledo.

L'operació, fins ara, ha seguit tal com el comandament l'havia planejat.

L'artilleria bombardejà els voltants

de Talavera i el front del Teix, mentre la nostra artilleria bombardejava els objectius militars de Toledo i alguns punts facciosos.

Els nostres canons han fet feix també amb intensitat, sobre les posicions rebels del Jarama i de Las Navas.

L'artilleria republicana efectuà vola d'observació a tota els sectors del front del centre i protegi Madrid contra possibles atacs de l'artilleria facciosa. — Feix.

de Toledo i alguns punts facciosos.

Els nostres canons han fet feix també amb intensitat, sobre les posicions rebels del Jarama i de Las Navas.

L'artilleria republicana efectuà vola d'observació a tota els sectors del front del centre i protegi Madrid contra possibles atacs de l'artilleria facciosa. — Feix.

HA ESTAT DESXIFRAT L'ENIGMA

La idea de l'«abraçada de Vergara» no podia sortir de cap més cervell que del de March i de Gil Robles

GIL ROBLES

París, 24. — En la revista «La Lumière», Emile Kahn, en un article titulat "L'ofensiva de la mitjaneria", — alguns dels paràgrafs del qual ja són coneguts a Espanya — assenyalava que la idea de la «abraçada» i sobretot en els últims dies, es multiplicaven els esforços en pro d'una mediació a Espanya.

GIL ROBLES

«La proposició més ressonant — diu — ha estat la formulada per Churchill, que té l'assentiment del Govern britànic.»

D'altra banda, el «Daily Herald» denuncia un projecte concebut per un grup de polítics, actualment a l'estranger, entre els quals s'esmenten Gil Robles i Joan March, dos coneguts navegadors de la guerra civil, i també s'han iniciat campanyes d'agrupació a França, on s'ha constituït un Comitè d'acció per la pau a Espanya, amb aquestes consignes: «Mediació! Armistici! Prou! Prou! Alto el feu!»

A primera vista, la idea de la mediació té què semblar de seductor. Es tracta — segons sembla — de salvar moltes vides espanyoles d'una amoniació immediata, i milions de vides europees d'una amoniació a curt termini. Qui podria negar-se a ajudar? Però amb un xic de reflexió n'hi ha prou per a dissipar aquesta impressió. La mediació és un parany, en el qual no tenim dret a deixar-nos agafar les demeracions pacífiques.

En primer lloc, la mediació és absurda, perquè cap de les parts no la desitja. La guerra espanyola és una guerra d'ideologies i les idees antagoniques no es reconcilien amb un compromís.

«El que es vol — agraïm l'estranyisme — obtenir d'Anglaterra i França és obligant-les a proposar la me-

MARCH

diació, és que passen sotrament de la no intervenció a la intervenció decidida, i és força curiós que els qui accionen la mediació s'hagin convertit en llurs promessos en el mateix moment en què la causa del feixisme a Espanya es troba compromesa. La mediació es convertiria així en suprema negació dels feixistes francesos. Els Governos democràtics, que fan compassió del feixisme internacional, permetrien d'obtenir alguns avantatges al preu de l'Espanya republicana com a resultat d'una guerra per ell desarmada i que ha perdut».

La diplomàcia capitalista continua maniobrant sobre la proposta de repatriar els estrangers que lluiten a Espanya

Londres, 24. — El Foreign Office comunica oficialment que al Ministeri britànic de Relacions Exteriors s'ha rebut la resposta d'Alemanya a la suggestió britànica per a organitzar la retirada dels combatents estrangers que lluiten a Espanya, prèvia una suspensió momentània de les hostilitats, que pogués convertir-se, en definitiva.

La resposta del Reich, encara que acull amb satisfacció la proposta britànica, explana algunes de les dificultats que, segons Alemanya, caldrà encarar solventant a fi que el pacte projectat de la Gran Bretanya pugui tenir resultats satisfactoris. — Cosmos.

ALEMANYA EN DESENTENDRA D'ITALIA?

Londres, 24. — De fins oficines se declara que cal considerar com de bon auguri la ràpida resposta d'Alemanya a la proposició anglesa per tal d'arabar les hostilitats a Espanya organitzant un eventual armistici per a després d'huve-se portat a terme la repatriació dels combatents estrangers de les dues bandes en lluita.

Als cercles diplomàtics es destaca el fet que, fins ara, ni tan-

sols protocolàriament, hagi volgut esperar la resposta italiana per tal que Roma i Berlín contestessin simultàniament, igual que en d'altres ocasions. De tota manera,

nom té la completa seguretat que Berlín i Roma s'han consultat abans que la primera donés la seva resposta a la proposició britànica. (Segueix a la pàgina 2)

LA REUNIO DE LA SOCIETAT DE NACIONS

Aquesta tarda s'han iniciat les sessions de la XCVII Assemblea

Ginebra, 24. — Aquesta tarda s'ha inaugurat la 97.ª sessió del Consell de la S. de N. Hom considera que els programes interessants dels nombrosos que figuren a l'ordre del dia de la reunió, són el relatiu al projecte del nou Pacte de Locarno, la qüestió del "sanctajak" d'Alexandria, i el problema de la no intervenció a Espanya. — Cosmos.

EDEN MANIOBRA A PARÍS

París, 24. — Procedent de Lon-

des i de pau vers Ginebra arriba a París a la tarda a aquesta capital Edén. A la nit Edén assistí a un agut ofert a honor seu a l'Ambaixada del seu país pel titular Sir Eric Phipps.

També assistí al sopar, especialment convidat, el primer ministre francès Léon Blum, el qual va conrear l'argument amb el ministre britànic.

Després del sopar Edén va sortir amb direcció a Ginebra. — Cosmos.

FINALMENT SEMBLA QUE BECK NO ASSISTIRIA A LA REUNIO

Varsòvia, 24. — De tornada de Londres i Brussel·les ha arribat a Varsòvia el ministre d'Afers Exteriors de Polònia, coronel Beck. És declarat de bona font que no és probable que Beck vagi a Ginebra per tal d'assistir a la reunió del Consell de la S. de N., encara que així hagi estat anunciat a la ciutat del llac Lemman. — Cosmos.

Norman Thomas diu que els socialistes nord-americans estan diposats a prestar llur ajut al nostre poble

A dos quarts de dues d'aquesta tarda, Norman Thomas, President del Partit Socialista nord-americà, ha visitat el President Company.

Norman Thomas és un home alt i ben plantat com un atleta. Parla sense afectació i té un tracte molt amable. És un home profundament nord-americà.

Abans de dirigir-se al despatx presidencial, on esperava Lluís Companys, ha estat entrevistat pels periodistes. Aquesta li han preguntat si volia contestar tres preguntes. I sense fer-se pregat gens s'ha posat a la disposició dels representants de la Premsa.

«Ens podries dir com veu la nostra lluita el vostre país?»

«Al meu país existeix una indiferència per tal d'Europa. Estic feix també una certa simpatia pel feixisme, degut a la gran propaganda que fan els catòlics. Cal també fer remarcar que va creixent la simpatia envers la República espanyola.»

«Quin ajut poden prestar els socialistes nord-americans al poble espanyol?»

«Aquest ajut existeix en la cooperació amb el Comitè nord-americà per a Espanya, prestant un suport financer i enviant gran nombre de voluntaris. Cal, però, tenir en compte que el Govern dels Estats Units farà un xic difícil aquest darrer propòsit.»

«Ens podeu dir el motiu del vostre viatge a Espanya i a Barcelona?»

«El motiu del meu viatge és el d'expressar als antifascistes espanyols la solidaritat dels meus compatriotes de Nord-Amèrica i, ensenyar, mitjançant la premsa, la nostra opinió sobre el caràcter de la lluita de l'heroic poble espanyol, que és l'esperança del Món.»

Mr. Norman Thomas s'ha acomiadat amablement dels periodistes i s'ha adreçat al despatx presidencial, on ha romàs una bona estona.

Aquesta tarda ha estat inaugurada l'Exposició Internacional de París

París (Úrgent), 24. — A un quart de quatre d'aquesta tarda, el President de la República Lebrun ha inaugurat solennement l'Exposició Internacional de París, en presència dels seus diplomàtics, Govern en

ple i tot el que suposa alguna cosa de ciència, les arts, la política, etcètera. Fins al punt de la Concòrdia ha anat el senyor Lebrun en vaixell, seguint el curs del Sena. — Cosmos.

SUBSCRIPCIONS:

Barcelona, un mes Ptas. 3'50
Provincia, un mes 3'50
Amèrica i Filipines, trimestre . . . 10'50
Els altres països, trimestre . . . 15'00

CATALUNYA

ORGAN REGIONAL DE LA CONFEDERACIO NACIONAL DEL TREBALL

REDACCIO, ADMINISTRACIO I TALLERS:

Carrer Consell de Cent, número 202

Redacció 30327
Administració 30293
Tallers 32571

ANY I

Barcelona, dilluns, 24 de maig del 1937

NUMERO 79

A la reraguarda facciosa

A la matinada del 18 de juliol, el director cinematogràfic Ferran Delgado anuncià als seus íntims la sublevació feixista

De la Serna, germà del torero Victorià, també feixista, és un especialista en assassinats

Barcelona, 24. — Un evadit de la zona sudatana conta detalls de l'ocorregut abill a partir de la indicació del moviment feixista. Aquest era conegut amb anterioritat per

ROSITA DIAZ

moltes persones. Ho demostra el fet que Ferran Delgado, falangista, autor i director cinematogràfic, que intervenia en el rodatge d'unes escenes d'"El gran alger", deia la nit anterior a l'Hotel Simón, de Còrdova, a les seves companyes Rosita Diaz Olmoro i Anita Sevilla:

—A les sis en punt es produirà una sublevació militar que, per cert, serà general a tot Espanya. Es preveu perquè no us sorprenen quats moments el títol.

Cum es sabut, en els primers moments es digué, per tal de desparitar, que el moviment era repulsiu. De seguida començà un règim de terror: detencions, turments, afusellaments. Es pot afirmar que a Còrdova eren afusellades cada nit 150 persones. I a Sevilla, 200. Com a detall curiós ha de saber-se que, a Còrdova, un dels oficials que més es destacaren fou un tinent d'Artilleria anomenat De la Serna, germà del torero.

Com és de suposar, les classes privilegiades acolliren el moviment amb gran entusiasme. Feien la salutació feixista i abraçaven al carrer els militars, per creure que els salvaguardaven dels diners. Però l'alegría els durà poc temps. Quan manà diners als rebells, adquiriren als rics. Com que aquets eren poc esplèndids, els militars usaren procediments expeditius. L'ocorregut a Miguel Sánchez Dalp ho demostra. Un dia, els militars i els falangistes obriren una anomenada "subscripció nacional voluntària" per al sosteniment de les armes hostes guerreres. El senyor Sánchez Dalp s'apressà a aportar 10.000 pessetes a la subscripció. Els traidors crequeren insignificant aquell donatiu, i es tenia en compte la personalitat de qui el donava. Alguns falangistes decidiren fer ostensible el seu disgust: cercaren Sánchez Dalp. Li afaitaren el cap

i les barbes. Li feren beure mig litre d'oli de ríol i el passaren per Sevilla. Finalment, l'obligaren a firmar, com a "donatiu voluntari", un xec per valor d'un milió de pessetes "a benefici de la causa nacionalista". Aquella nit, Quiripo de Llanu, des del micròfon de l'Hotel Sevilla, elogià el gest generós del "honorat ciutadà", que tan espontàniament havia contribuït a engrandir els fons de la subscripció nacional.

Un altre dels procediments usats és el d'assaltar les caixes de legals. Així, la casa de comerç Fernández i Companyia, establerta a la plaça del Dique, hagué de lliurar mig milió de pessetes la casa Pezre, del carrer de Franco, 300.000 pessetes; la casa Jimenez i Companyia, del carrer Puente i Pelón, 200.000 pessetes, etc.

També han tragué diners d'altra manera. Per exemple, en virtut d'una ordre per la qual tots els crèdits que el comerç de l'Andalusia "afiliats pel nacionalisme" havia d'omprar a les fàbriques catalanes que els venien gènere, havien d'ésser ingressats a Huelva.

La presència a Sevilla d'aviadors italians ningú no la ignorava. Els de més categoria s'establien a l'Hotel Cristina, i els altres, classes i mercants, en nombre de 120, a l'Hotel Maibé. Per aquets dies havia començat a Sevilla l'arribada d'altres elements portants de l'aviació alemanya. Pòsitament en dela—i la indicació d'algun mili-

tar separat facciosa ho confirmà— que els germans venien a substituir els italians en els focs del combat, puix que els soldats de Mussolini havien demostrat poc valor i no s'atrevien a anar als llocs de perill.

A PORTUGAL
Síntomes de desconexió de la unitat salazarista

Lisboa, 24. — En una de les sessions celebrades en l'Assemblea Nacional, un diputat ha sol·licitat de la Presidència que sigui posada a la seva disposició, per a l'examen, tota els comptes de les despeses efectuades pel Secretariat de la Propaganda Nacional, organisme dependent de la Presidència del Consell de ministres.

El diputat reclamant — que ha estat secundat per altres diputats —, funda la seva petició en les falduoses despeses que s'efectuen per aquell organisme, en perjudici d'importantes atencions destinades a alleujar la misèria que s'esten per tot el país i que l'Estat té completament abandonada.

Aquesta actitud de part de diputats que, com és sabut, han estat designats entre les persones més afectes a Sala, ha causat gran amargura en les classes oficials. I el dictador quedà tan impressionat que suspengué immediatament les sessions de l'Assemblea.

Aquest acte s'interpreta com un símptoma de desconexió de la unitat salazarista, i als cercles i tertúlies dels cafès, adreçades al dictador, el gest d'aquests diputats s'anomena "La revolta dels esclavos", i més encara perquè el Reglament de l'Assemblea no concedeix als diputats la facultat de fiscalitzar l'actuació ministerial. —Febus.

«La clemència és una posició admirable; però és incompreensible mentre uns homes sense ànima metralen la població civil i calen foc a les ciutats», ha contestat el President Aguirre a uns telegrams

Hendaiu, 23. — Comunicuen de Bilbao que el President del Govern basc ha rebut del senyor Delbos, de la Unió Pro Pau i dels catòlics anglesos, sengles telegrams que li demanen la commutació de la pena de mort a que han estat condemnats els dos aviadors alemanys que lluitaven als rengles francesos i que fa uns quants dies havien fet presoners per les forces bascas.

Finalment, contestant als catòlics anglesos, Aguirre ha enviat el telegrama següent: "La clemència és una posició admirable, però cal no oblidar que aquets atípics han neutralat d'una manera inhumana la població civil."

El País Basc no permetrà mai que l'invenció suprimís la raga basca, però el seu senyor s'ha d'oposar a la coalició hispano-francesa que destruïra el país basc i la democràcia del món."

AGUIRRE

posar a la coalició hispano-francesa que destruïra el país basc i la democràcia del món."

El veritable ajut a Bascònia

Tots parlem d'ajudar Bascònia. Tal és el desig de veure Bilbao salvat de l'angustia cercle que l'aflixia.

Per la seva part, el poble català està demostrant amb els seus donatius i el seu ajut que no se li demana un va, aquet se li demana per a fins antifeixistes, per ajut de la victòria.

Però estem convençuts que el veritable, l'autèntic ajut als bascos, no començarà mentre no es comenci una ofensiva general a tots els fronts; però especialment al front d'Aragó.

Ens consta que els combatents d'aquest front estan desitjant entrar a fons en operacions d'envergadura, i ens consta, també,

que el Ministeri de la Guerra compta amb mitjans suficients per a portar a cap aquesta ofensiva ofensiva amb totes les possibilitats d'èxit.

Es de creure — fundada la principal missió del nostre Govern — que aquesta ofensiva no es farà esperar, i que es situaran les aguerres forces que combaten al front d'Aragó en condicions de fer operacions transcendents.

Quan això s'evengui, quan veuram el moviment precis en aquest front i es doni l'ordre d'avanc, aleshores direm als nostres lectors, amb tota satisfacció: "Ara ha començat el veritable ajut a Euzkadí."

Ahir la artilleria feixista no va fer cap dispar sobre Madrid

Madrid, 23. — El dia d'avui ha transcorregut sense cap novetat digna d'especial coment als fronts

inmediats a la capital de la República. El dia registrat tindrà els seus moments, però sense que els resultats hagin alterat en res el balanç que cada vegada és més favorable a les nostres armes. Com en dies anteriors, avui s'han passat als nostres rengles nombrosos evadits, amb llur corresponent armament. Els soldats s'han manifestat després molt satisfets de trobar-se als rengles bascos. Com d'altres evadits, han explicat la situació d'indisciplina que hi ha entre les tropes enemigues, on cada dia es desitja més poder veure als nostres rengles, i si no ho fan es per la seva vigilància que hi ha sobre els soldats.

Constantment hem els parla de victòries imaginàries que mai existiran en la fantasia dels qui els parlen, i que encorren aquet mitjà per tal de contenir la demoralització de les tropes.

També, avui, ha existit el propòsit, per part de les forces feixistes, d'apropiar-se a la Ciutat Universitària. S'han fet noves baixes als feixistes, puix que les nostres neutralitzadors, així que fou vist el moviment de les forces rebels, entraren en foc i els elements feixistes no pogueren complir llur propòsit de portar guerrines als refugis als soterranis de l'Hospital Clínic.

Al matí del Treix següent llur curs les famoloses esperances de les nostres heroiques forces. Igual passa a Guadalupe, on el nostre exèrcit porta a terme importants rectificacions a l'Avantguarda i milhora les seves línies favorables.

Al Jarama hi ha hagut lluites, sense cap importància. L'artilleria rebel no ha fet cap dispar avui sobre la capital de la República.

El coronel Moriones rebé aquesta nit els periodistes, en absència del general Mija. S'ha limitat a dir que les notícies eren favorables, però que no hi havia res dign d'esment a cap dels fronts immediats a la capital de la República.

Els Estats Units estan disposats a construir els fonaments d'una pau mundial perdurable

Washington, 23. — Amb motiu de la celebració de la jornada de la Marina Marconi, el President Roosevelt ha pronunciat un discurs davant el micròfon de la ràdio, dient que els Estats Units estan disposats a intensificar el comerç internacional, així com a construir els fonaments d'una pau mundial perdurable.

Després de Roosevelt parlà Cordell Hull, el qual, després de recordar que el benestar de les nacions no depèn del seu benestar, afegí: "La potència espiritual i econòmica, que és la companyia inevitable del nacionalisme absolut i l'isolament, porten, tard o aviat, el descontentament entre la població, i sovint, la calçada del Govern. Una nació que sofreix un atur forçós important i es troba sotmesa en un desastre econòmic, no es pot organitzar damunt una base estable."

Cordell Hull atorga que una nació d'aquesta mena constitueix una amenaça per a les altres, i acaba dient: "Desamboltem tots aquets ar-

ROOSEVELT

naments morals, polítics, econòmics i militars, cosa indispensable per a una pau que duri. El pla de la restauració econòmica més via-

ble és aquell que s'encamina a la restauració de l'expansió del comerç internacional per mitjà del restabliment de les relacions basades en la cooperació de les nacions."

HA MORT EL "REI DEL PETROLI"

John David Rockefeller, un dels homes més rics del Món, ha mort a l'edat de 98 anys

Vint anys enrera, hom calculava que les seves rendes ascendien a un dòlar per segon

Nova-York, 23. (Urgent). — John Rockefeller ha mort aquest matí a Daytona Beach (Florida).

Joan David Rockefeller, conegut pel sobrenom de "rei del petroli", va néixer a Richford, petita ciutat de l'Estat de Nova-York, el dia 3 de juliol del 1839. Comptava, doncs, en morir, noranta-vuit anys i dos mesos.

De família humil, exercí des de la seva més tendra infància diversos oficis, i a l'edat de calze anys va traslladar-se a Cleveland, on feu d'escriure en una casa de comerç, i, amb alguns estalvis que va poder reunir, decidí dedicar-se als negocis pel seu compte.

Més tard, formava part de la Companyia de petroli Andrews i

Clark. La societat Rockefeller va constituir-se l'any 1867.

En 1870, fou fundada la primera "Standard Oil Refinery" amb un capital d'un milió de dòlars.

En 1882 sorgí la "Standard Oil Trust" amb un capital de 60.000.000, societat que absorbí o arribà a gubèrni la totalitat de les empreses que podien fer-li competència.

L'any 1906, va succeir-lo en la direcció el seu fill John, i finalment, l'any 1914, Rockefeller va retirar-se del negoci.

Rockefeller era considerat com un dels homes més rics, o el més ric del Món. La seva fortuna, segons una, es calcula en dos mil milions de dòlars. Fa vint anys que hom deia que les seves rendes ascendien a un dòlar per segon.

Els seus patrimonis deien que en donatius a establiments d'en-

senyança i de beneficència ha llurcat una suma mil milions.

Les seves creacions més importants són la Fundació Rockefeller, el Negociat d'Educació General i l'Institut per investigacions mèdiques.

Un dels donatius importants fou el de deu milions de dòlars per a la Universitat de Xicagó.

En el mes de novembre de l'any 1923, fou llurament de quatre-cents mil dòlars per a la construcció i establiment a Madrid d'un Institut de Física i Química.

La casa on actualment viu Rockefeller era totalment soterrada, i durant la nit, els llums dels jardins que l'envolten restaven sempre encesos.

En totes les entrades i sortides de la casa hi havia instal·lats dispositius elèctrics i si una mà que els desconeguts els manipulava, sofria

la conseqüent fiblada d'unes descàrregues elèctriques.

Rockefeller era el prototipus del capitalista modern. Reuní molts diners. També en donà; però encara se'n guardà més.

Un dels donatius importants fou el de deu milions de dòlars per a la Universitat de Xicagó.

En el mes de novembre de l'any 1923, fou llurament de quatre-cents mil dòlars per a la construcció i establiment a Madrid d'un Institut de Física i Química.

La casa on actualment viu Rockefeller era totalment soterrada, i durant la nit, els llums dels jardins que l'envolten restaven sempre encesos.

En totes les entrades i sortides de la casa hi havia instal·lats dispositius elèctrics i si una mà que els desconeguts els manipulava, sofria

Els mariners anglesos no fan cas de les advertències dels feixistes

Bastader, 24. — Prop de la península, amb direcció a Bilbao, navegava aquest matí el vaixell "Kendall-Pool", que transportava un important carregament de guerreres, amb destinació a la capital de Biscaia.

El vaixell pirata "Cervera", que seguit navegant en algunes del Cantàbric intentà deturar-lo, finguí-se un navili de l'Armada anglesa en funcions de control per a aconseguir-li que no entrés a Bilbao perquè el port estava sembrat de mines.

El mariners anglesos no feren cas de l'advertiment i seguiren llur ca-

mi normal. Aleshores veieren que eren perseguits amb estranya persistència.

Descoberta la maniobra i sabent que el vaixell que els havia fet la reconeixença no era del control, sinó un vaixell pirata, les nostres estacions de ràdio, la en comunicació amb el vaixell anglès, li trameteren els consells oportuns per tal que s'alliberés de la maniobra feixista.

Hom negà l'existència de les mines i es donà al vaixell britànic el nom de les embarcacions que durant el dia d'ahir havien entrat i sortit amb tota normalitat.—Febus.